

POSTIMERKIN HINNALLA

TEKSTI JYRKI VAINIO

Kaikki eivät aina ymmärrä keräilijöitä. En onneksi koe joutuneeni sellaisen sosiaalisen syrjinnän kohteeksi kuin amerikkalaiset alakulttuurien harrastajat ainakin tv-sarjojen kuvauksen perusteella joutuvat.

Kati Kovács tosin hihkaisi kovaäänisesti "hullu", kun tapasin hänet ensimmäistä kertaa Angoulémessa ja hänelle selostettiin, että olin tullut paikalle ensisijaisesti hakemaan omistuskirjoituksia ja piirroksia ihailemiltani vanhoilta sarjakuvapiirtäjiltä – enkä niinkään esimerkiksi juomaan olutta toisten suomalaisten kanssa Le Chat Noir-ravintolaan.

Mutta kun olin Angoulémessa seuraavan kerran, liki kymmenen vuotta myöhemmin, piti minunkin vähän pohtia, olinko mahdollisesti lähtenyt matkaan liian heppoisin perustein.

Eurooppalaiset ewokit

Edustan piirtäjänä ja suomalaisena sarjakuvaharrastajana vankasti, joskin ehkä vähän muita nuorempana peräsäroikkujana, niin sanottua Non Stop-ikäluokkaa. Tämän lukijakunnan sarjakuvakokemusta muokkasivat erityisesti Suomessa 1970-luvulla julkaistut ranskalais-belgialaiset sarjat.

Vaikka olinkin käynyt Angoulémessa kahdesti 1990-luvulla, Non Stop-piirtäjiä en ollut siellä tavannut. Kyseisten sarjojen julkaisijalla Dupuis'illa oli kuulemma ollut festivaalin järjestäjien kanssa huonot välit, joten heillä ei moiseen vuoteen ollut siellä merkittävää edustusta.

Vuonna 2006 kuulin, että tämä perinne oli lopulta murtunut ja Dupuis'ilta olisi tulossa monia piirtäjiä paikalle. Mukana olisi myös ainakin yksi vanha Non Stop-piirtäjä: lehden aivan viimeisissä numeroissa alkaneen ja kahtena erillisenä albumina jatkuneen Khena ja Skrahilpari-sarjan piirtäjä Gos.

Kuulenko tuomitsevia suun mais-kautuksia? Olen ymmärtänyt, että tämän sarjan suhteen vallitsee selvä jakolinja Non Stopin lukijoiden välillä. Vanhemmat lukijat kokivat sarjan liian lapselliseksi ja itsensä liian vanhoiksi moiseen hupsutukseen – minä taas luin ne ollessani yhdeksänvuotias,

jonka ikäisenä moinen pehmolelu-scifistely viihdytti tavattomasti.

Khena ja Skrahilpari on Strumffien piirtäjän Peyon studioapulaisena aloittaneen Gosin (Roland Goossens) vuonna 1972 aloittama sarja. Siitä ehdittiin julkaista Non Stopissa kolme ensimmäistä tarinaa – ja minun harrastukseni asiaan on yksinomaan niiden varassa. Ranskaksi albumeita on tullut nyt jo neljäkymmentä, mutta kuulemma sarja otti pian meillä nähtyjen jaksojen jälkeen yhä vahvemman suunnan lasten sarjakuvaksi. Pörröisiä avaruusolioita tuotiin tarinoihin lisää – ilmeisesti Strumffien kaltaista valtaisaa

oheistuotemyyntiä toivoen.

Goossensin suvulle kyseessä on perheyritys: jo 1980-luvulta lähtien Gosia on avustanut sarjan teossa hänen poikansa Walt.

Kuvitelkaa pettymykseni, kun huomaa matkustaneeni Ranskaan asti tavatakseni Gosin – ja saan kuulla, että paikalle onkin tullut ainoastaan Walt.

Telttatuoli ja muut ammatilaisniksit

Koko Angoulémen festivaali oli muuttunut tunnelmaltaan suuresti kymmenessä vuodessa. Vielä 1990-luvulla siellä oli mahdollista jonottaa nimmareita suuriltakin tähdiltä sangen rennoissa

Ranskankielinen alkuteos
Les Titans
Suomentanut Soile Kaukoranta
Tekstannut Riitta-Kaarina Tikkamäki
C.S.E.P.P., Bruxelles + Roger Leloup

tunnelmissa. Nyt kovan luokan keräilijät olivat kehittäneet toimintansa puoliammattimaiselle asteelle ja vieneet tilan kaikilta muilta: nimmarijonoon päästäkseen oli ensin aamulla osattava lippu. Mistä? Se ei minulle koskaan ehtinyt selvitä.

Juttelin erään saksalaisen keräilijän kanssa, johon olen ehtinyt törmäämään jo useammilla kansainvälisillä festareilla. Hänellä oli telttatuoli, jolla

tää Angoulémessa hankkia, minäkään en enää osannut pitää sitä erityisen viihdyttävänä touhuna.

Jotain Skrahilpariin liittyvää sentään löytyi. Eräs sarjakuvagallerian piirtäjä kertoi, että Gos oli nyt ensimmäistä kertaa laskenut alkuperäispiirroksiaan myyntiin – ja itse asiassa lähes koko erä, miltei kaikki originaalisivut varmaankin tusinasta albumista, oli nyt selailtavissa hänen myyntipöydälään.

Kati Kovács hihkaisi kovaäänisesti ”hullu” kun tapasin hänet ensimmäistä kertaa.

hän istui jonottamassa – ja ohjelma-kartta, jossa oli eri signeeraus pisteiden aikataulut. Hän oli suunnitellut itselleen valmiin päiväohjelman: tämän jonon jälkeen hän menisi tuohon jonoon ja sitten edelleen tuonne... Hän tulisi siis käyttämään koko festivaaliviikonlopun telttatuolillaan jonottamassa istuen. Vaikka olenkin pinttynyt keräilijä, niin jos tämä on nykyinen tapa, jolla omistuskirjoituksia ja piirroksia pi-

Piirroksia katsellessa kuluikin sitten hyvä tovi. Ainoastaan ensimmäinen albumi puuttui joukosta, mutta sain nähtäväkseni kahden muun Suomessa ilmestyneen tarinan, *Ison Karhun taideturin* ja *Kaksoiskuiden mantereen*, originaalit.

Menin toki juttelemaan myös poika-Waltin kanssa. Esittelin itseni, kerroin tulleen Suomesta asti toivoen tapaavani Gosin ja esittelin hänelle mukana-

ni tuomaa *Kaksoiskuiden manner*-albumia.

Koetin varovasti kysyä, mahtaisiko mitenkään onnistua, että hän voisi toimittaa albumin signeerattavaksi isälleen ja minä voisin saada sen takaisin postitse. Hän myöntyi, että eiköhän se voisi onnistua.

Telttatuolilla istuskeleva saksalainen oli valistanut minua muutenkin postilaitoksen hyödyistä. Hän näytti minulle hienot piirroksia, jotka oli saanut *Vilin ja Billin* piirtäjä *Robalta* ja *Yoko Tsunon Roger Leloupilta*. Hän sanoi, että nämä eivät juuri kiertäneet festareilla, mutta saattoivat tehdä piirroksen, jos heille lähetti albumin postissa, valmiiksi postimerkatun palautuskuoren kera.

Neuvo kuulosti hyvältä. Päätin etsiä kotimaahan palattuani hyväkuntoiset Non Stop -albumit Roballe ja Leloupilte lähetettäväksi.

Kuinkas sitten kävikään?

Roba kuoli viikon sen jälkeen, kun olin saanut albumin postiin. Se siitä hyvästä ideasta.

Myöskään Gosin albumia ei kuulunut. Löisinkö tällä triplalla kaikki omatkin ennätökseni vanhojen piirtäjien viikate-miehenä?

En sentään. Posti toi Yoko Tsuno -albumin takaisin – ja sen myötä erään sykähdyttävimmistä omistuspiirroksista, mitä koskaan olen saanut. Leloup oli vaivautunut tekemään kirjaan todella kauniin, viimeistellyn potretin Yokosta. Kyllä tähän oli kannattanut pari postimerkkiä käyttää!

Lopulta, asian jo miltei tyystin unohduttua, postista kolahti myös Skrahilpari. Aikaa oli ehtinyt kulua kaksi vuotta. Mutta siinä se oli: Gosin tekemä omistuspiirros. Mukana oli lappu, jossa hän valittiin, että Walt oli toimittanut albumin hänelle vasta nyt.

Kiitän onneani, että en ollut välillä ehtinyt muuttaa toiseen osoitteeseen. Mikä saa minut pohtimaan, että onkohan matkan varrelle, edellisiin asuntoihini mahdollisesti päätyneet moniakkin viivästyneitä fanikirjevastauksia? Jos olette sattuneet saamaan postissa minulle osoitettuja piirroksia, voisitteko ystävällisesti toimittaa ne eteenpäin, kiitos! ●